

Onderzoek naar denkvaardigheden bij kinderen

Informatiebrief voor ouders/verzorgers

Beste ouder(s)/verzorger(s),

Met deze brief informeren wij u over een onderzoeksproject waarvoor wij uw kind uitnodigen. Hieronder leest u wat het onderzoek inhoudt en wat deelname betekent voor u en uw kind.

Wat houdt deelname aan het onderzoek in?

In dit project onderzoeken we denkvaardigheden bij kinderen, zoals geheugen, aandacht, taalvaardigheden, redeneren en ruimtelijk inzicht. Deze vaardigheden zijn belangrijk voor het leren op school en voor dagelijkse activiteiten. Uw kind maakt de RAKIT-3, een nieuw instrument dat wordt ontwikkeld om denkvaardigheden van kinderen te meten. De opdrachten worden op een speelse en kindvriendelijke manier aangeboden via een tablet. Uw kind krijgt bijvoorbeeld opdrachten zoals het onthouden van woorden of afbeeldingen, het oplossen van puzzels of het ontdekken welke plaatjes bij elkaar horen. Veel kinderen vinden deze opdrachten leuk en afwisselend.

De meeste kinderen nemen deel aan één onderzoeksmoment. Een deel van de kinderen wordt daarnaast uitgenodigd voor een tweede onderzoeksmoment. Dit is nodig om te onderzoeken hoe stabiel de resultaten zijn wanneer de RAKIT-3 opnieuw wordt afgenomen en hoe deze resultaten samenhangen andere tests die ongeveer hetzelfde meten. De uitnodiging voor een tweede onderzoeksmoment zegt niets over de prestaties of ontwikkeling van uw kind. Bij een tweede onderzoeksmoment zijn er twee mogelijkheden:

- Uw kind maakt de RAKIT-3 opnieuw, 4 tot 6 weken na de eerste afname. Dit duurt ongeveer 1½ tot 2½ uur, inclusief pauzes.
- Uw kind maakt een andere test, binnen 2 weken na de eerste afname. Dit duurt ongeveer 1 uur.

Waarom doen we dit onderzoek?

De RAKIT wordt in Nederland al vele jaren gebruikt om denkvaardigheden van kinderen in kaart te brengen. Voor de nieuwe versie, de RAKIT-3, zijn onderdelen vernieuwd en aangepast aan de huidige leefwereld van kinderen. Om de RAKIT-3 goed te kunnen gebruiken, is onderzoek nodig bij een grote en gevarieerde groep kinderen. Met de verzamelde gegevens kunnen we bepalen wat gebruikelijke prestaties zijn voor kinderen van verschillende leeftijden. Zo kunnen we de resultaten van een individueel kind in de toekomst beter vergelijken met die van andere kinderen van dezelfde leeftijd. Ook onderzoeken we hoe resultaten van de RAKIT-3 samenhangen met andere instrumenten en hoe stabiel de resultaten zijn wanneer een test opnieuw wordt afgenomen.

We zoeken daarom kinderen van verschillende leeftijden, regio's, onderwijsniveaus en achtergronden. In totaal zullen ongeveer 1.500 kinderen deelnemen. De resultaten worden gebruikt voor de verdere ontwikkeling van een betrouwbaar en wetenschappelijk onderbouwd instrument voor gebruik in onderwijs, zorg en onderzoek.

Wie kan deelnemen?

Kinderen van ongeveer 4 t/m 12 jaar die in Nederland wonen en onderwijs volgen kunnen deelnemen. De dataverzameling loopt van oktober 2026 tot en met najaar 2027.

Vrijwillige deelname

Deze brief biedt de nodige toelichting om over deelname van uw kind te kunnen beslissen. Neem gerust de tijd om deze informatie aandachtig door te lezen. Deelname aan dit onderzoek is volledig vrijwillig. U beslist zelf of uw kind meedoet. Ook uw kind mag zelf aangeven of het wil meedoen. U en uw kind kunnen op elk moment besluiten te stoppen, zonder opgave van reden. Dit heeft geen gevolgen voor uw kind of voor eventuele begeleiding die uw kind ontvangt.

Hoe verloopt het onderzoek?

Na uw toestemming, plannen we samen een geschikt moment voor de afname. Deze kan plaatsvinden:

- thuis op een rustige plek;
- op school;
- of op een andere geschikte locatie.

Het onderzoek wordt individueel afgenomen door een getrainde testleider. Uw kind maakt de opdrachten op een tablet. De afname duurt, afhankelijk van de leeftijd van uw kind, ongeveer 1½ tot 2½ uur, inclusief pauzes. Er worden voldoende rustmomenten ingepland.

Als u wilt dat uw kind deelneemt, kunt u het online toestemmingsformulier invullen via:

https://maastrichtuniversity.eu.qualtrics.com/jfe/form/SV_b3gE3NQfFP4o82G

Voor kinderen jonger dan 12 jaar geeft u als ouder/verzorger toestemming voor deelname. Kinderen van 12 jaar en ouder moeten daarnaast zelf toestemming geven. Als uw kind wordt uitgenodigd voor een tweede onderzoeksmoment, vragen wij hiervoor vooraf opnieuw om toestemming.

Risico's en belasting

Er zijn geen bekende risico's verbonden aan deelname aan dit onderzoek. De opdrachten lijken op activiteiten die kinderen ook op school tegenkomen. Sommige kinderen kunnen de afname als vermoeiend ervaren, omdat zij langere tijd geconcentreerd bezig zijn. Daarom worden voldoende pauzes en rustmomenten ingepland. Uw kind mag op ieder moment aangeven dat het een pauze nodig heeft of wil stoppen.

Cadeautje

Als bedankje voor deelname ontvangt u als ouder na ieder onderzoeksmoment een waardebon ter waarde van €15. Bij deelname aan beide onderzoeksmomenten ontvangt u dus in totaal €30 aan waardebonnen. Dit cadeautje is een bedankje voor deelname en staat los van de prestaties van uw kind.

Belangrijke informatie over resultaten

De RAKIT-3 bevindt zich nog in de ontwikkel- en onderzoeksfase. Daarom ontvangt u geen individueel testverslag of individuele testuitslagen. De afname is uitsluitend bedoeld voor onderzoeksdoeleinden en niet voor diagnostiek of individuele beoordeling. Onderzoeksresultaten worden op groepsniveau verwerkt en gerapporteerd.

Privacy

Voor dit onderzoek verzamelen we de volgende gegevens:

- **Persoonsgegevens/contactgegevens:** naam en (eventuele) contactgegevens van ouder(s)/verzorger(s), naam en geboortedatum van uw kind (voor toestemming en planning). Deze gegevens worden apart van de onderzoeksgegevens bewaard en uitsluitend gebruikt voor de administratie rondom de planning en het uitgeven van het cadeautje. Op basis van nationale wetgeving vallen Nederlandse proefpersonen onder een belastingvrije vrijwilligersvergoeding, die niet hoger mag zijn dan € 210,- per maand of € 2.100,- per jaar. Mocht u meer dan € 210,- per maand of € 2.100,- per jaar bijverdienen, dan kan het zijn dat u, op verzoek van de Nederlandse belastingdienst, achteraf om extra gegevens gevraagd wordt. De gegevens die in dat geval aan de belastingdienst moeten worden doorgegeven, betreffen alleen het bedrag en uw naam, adres, geboortedatum en BSN-nummer, niet gegevens over het onderzoek waaraan u heeft deelgenomen of uw onderzoeksgegevens.
- **Achtergrondgegevens:** in welke klas uw kind zit (bijvoorbeeld groep 4), het schooltype, de thuistaal, de nationaliteit en het geboorteland van uw kind, hoe lang uw kind in Nederland woont, hoeveel jaar uw kind al in Nederland onderwijs volgt, hoeveel ervaring uw kind met digitale middelen heeft, het geboorteland en het opleidingsniveau van ouders, de woonplaats van uw gezin en eventuele relevante diagnoses van uw kind. Deze gegevens zijn nodig om na te gaan of de onderzoeksgroep een goede afspiegeling vormt van kinderen in Nederland.
- **Aanvullende gegevens (indien van toepassing):** als uw kind eerdere een onderzoek naar de cognitieve ontwikkeling (intelligentietest) heeft gehad, vragen wij u, als u hiervoor toestemming geeft, om de resultaten van dit onderzoek met ons te delen.
- **RAKIT-3 gegevens:** antwoorden van uw kind op de opdrachten, waaronder bijvoorbeeld gegeven antwoorden en reactietijden. Bij sommige onderdelen van het onderzoek worden audio-opnames gemaakt. Deze opnames worden uitsluitend gebruikt om de antwoorden van uw kind na afloop van de taak zorgvuldig te kunnen scoren. Op de opnames worden geen persoonlijke gegevens opgenomen. Deze audio-opnames worden na het afsluiten van de testafname verwijderd.

Wat gebeurt er met de gegevens?

De persoonsgegevens van uw kind worden gecodeerd. Dit betekent dat de onderzoeksgegevens niet direct naar uw kind te herleiden zijn. Alleen met behulp van een aparte coderingssleutel kunnen de gegevens aan uw kind worden gekoppeld. Deze sleutel wordt veilig bewaard en is alleen toegankelijk voor de betrokken onderzoekers. De gegevens worden uitsluitend gebruikt voor het beschreven onderzoek en de wetenschappelijke ontwikkeling van de RAKIT-3. Onderzoeksresultaten worden uitsluitend op groepsniveau gerapporteerd en zijn niet herleidbaar tot individuele kinderen.

Privacyverklaring

U kunt uw toestemming voor het gebruik van persoonsgegevens van u of uw kind op elk moment intrekken. In dat geval zullen deze worden verwijderd indien mogelijk. Meer informatie over privacy kunt u krijgen bij de verantwoordelijk onderzoeker (zie hieronder), op de website www.maastrichtuniversity.nl/fpn/ercpn onder "Additional information", of bij de Functionaris Gegevensverwerking van de Universiteit Maastricht via FG@Maastrichtuniversity.nl.

Verantwoordelijkheden en contactgegevens

Het onderzoek wordt uitgevoerd in samenwerking met BSL Media & Learning. BSL is de uitgever van het instrument en eindverantwoordelijk voor de projectmatige uitvoering van de instrumentontwikkeling. De betrokken onderzoekers zijn verantwoordelijk voor de inhoud van het instrument en de wetenschappelijke begeleiding van het onderzoek. De Kinderacademie Groningen voert het onderzoek uit.

Heeft u vragen?

Voor vragen over het onderzoek kunt u contact opnemen met de verantwoordelijke onderzoeker van de Universiteit Maastricht (pm.hurks@maastrichtuniversity.nl). Voor overige vragen over de praktische uitvoering van het onderzoek kunt u contact opnemen met De Kinderacademie Groningen (rakit3@dekinderacademie.com).

Met vriendelijke groet,

Namens het projectteam,

Prof. Petra Hurks (verantwoordelijk onderzoeker Universiteit Maastricht)

Prof. Wilma Resing

Prof. Marieke Timmerman

Het onderzoek is beoordeeld en goedgekeurd door de Ethische Commissie Psychologie van de Universiteit Maastricht (kenmerk: [OZL_299_75_07_2025_S6](#)).